

Lausunnonantajan näkemykset sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

diaarinumero: VN/12900/2024

Pohjanmaan hyvinvointialue ei tue ehdotettua lakimuutosta, jota pidetään lyhytnäköisenä ja katsotaan että esitys vaarantaa vahvasti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden asiakasturvallisuutta. Lisäksi esitys heikentää laillistettujen sosiaalityöntekijän asemaa eikä turvaa sosiaalityöntekijöiden saatavuutta tarkoituksen mukaisella tavalla. Hyvää, laadukasta ja kustannustehokasta sosiaalihuoltoa ei saavuteta tinkimällä sosiaalityöntekijöiden osaamista, sekä kelpoisuus- ja pätevyysvaatimuksista

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Sote ammattihenkilölain kokonaisuudistus valmistellaan parhaillaan, eikä meidän näkemyksemme mukaan ole tarkoituksenmukaista säätää sosiaalityöntekijöiden ammattikelpoisuudesta erillään kokonaisuudistuksen valmistelua. Me emme tue lakimuutosesitystä joka mielestämme vaatii perusteellisempaa valmistelua.

Onko lakiehdotuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia lakiehdotuksella voidaan arvioida olevan?

Koemme, että vaikutukset ei ole arvioitu riittävästi

- Merkittävänä riskinä nähdään että, ehdotettu uudistus lisää työssä olevien laillistettujen sosiaalityöntekijöiden työn vaativuutta ja eettistä kuormaa sekä vähentää heidän asiakastyöhönsä käytettävää työaika.
- Sosiaalityön asiakkaina ovat erityisen haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita sekä erityistä suojelua tarvitsevia lapsia. Sosiaalityöntekijä käyttää työssään näiden asiakkaiden kohdalla huomattavaa julkista valtaa, minkä takia nähdään, että asiakkaalla on oikeus luottaa siihen, että hänen asioitaan hoitavalla sosiaalityöntekijällä on riittävä osaaminen tehtävien hoitamiseksi. Tätä pitää turvata lailla, ei työnantajan harkinnalla.
- Valmistelun perustelut ovat ristiriidassa voimassa olevan lainsäädännön kanssa, missä valmiudet toimia sijaisena tulee sosiaalityöntekijän työharjoittelun kautta. Lakiehdotuksen mukaan sijaisena voisi toimia henkilö, joka suorittanut tietty määrä sosiaalityön opintoja ilman että voidaan varmistua, siitä että opintojen sisältöjen tietorakenne vastaa sosiaalityöntekijän vaadetta. Hyvinvointialueet työnantajina joutuisi kohtuuttomaan tilanteeseen arvioidessa onko sosiaalityöntekijäsijaisella riittävä osaamistasoa. Likaa tilaa työnantajan harkinnalle vaarantaa merkittävästi asiakasturvallisuutta, heikentää asiakkaiden oikeusturvaa sekä vaarantaa sosiaalihuollon laatua.
- Vaarana on, päätöksenteko jää laillistettujen sosiaalityöntekijöiden varaan, jolloin on vaarana, että pätevistä sosiaalityöntekijöistä tulee "päättöautomaatteja".
- Ilman, että sosiaalityöntekijä sijaisella on opiskelupaikkaa sosiaalityön maisterinohjelmassa, niin ei takeita, että hän tulee missään vaiheessa valmistumaan laillistetuksi sosiaalityöntekijäksi. Pidämme esitettyä lakiuudistusta lyhytnäköisenä ratkaisuna ja tärkeämpää on turvata riittävä määrä sosiaalityön opiskelupaikkoja, niin suomen että ruotsin kielillä. Ruotsinkielisiä opiskelu mahdollisuuksia tulisi tarjota hajautetusti, jotta voidaan turvata kaksikieliset palvelut myös Pohjanmaalla.

Muita yleisiä huomioita lakiehdotuksesta?

Uusi Sote-palkkarakenne mahdollistaa sosiaalityöntekijöille houkuttelevia ja tarkoituksenmukaisia urapolkujamalleja. Sosiaalityön veto- ja pitovoimaa tulisi lisätä vahvistamalla osaamista vastaamaan asiakkaiden tarpeita ja nähdään että esitetty lakimuutos veisi sosiaalityön arvostusta väärään suuntaan. Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut sekä riittävä asiakasturvallisuus varmistetaan parhaiten vahvistamalla sosiaalityöntekijöiden osaamista ja mahdollistaa heidän jatkuva Katsotaan, että pätevyysvaatimusten heikentäminen uhkaa myös sosiaalityön asemaa ja uskottavuutta.

Toimeksiantona saaneena

Maria Lindvall
Kehittäjä sosiaalityöntekijä
Pohjanmaan hyvinvointialue

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Lausunto, 7.8.2024

Hietalahdenkatu 2–4 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi